

Intern kontroll 2023

- Årsuppföljning

Sjukhusstyrelse Kristianstad

2023-12-05

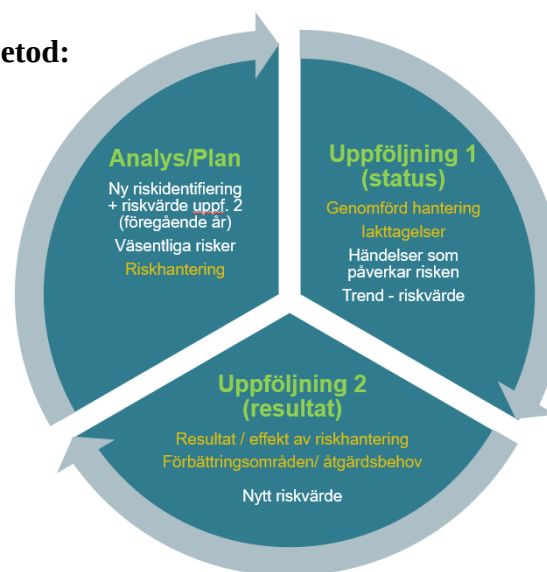
Årsuppföljning av intern kontroll 2023

Den interna kontrollen ska följas upp minst två gånger per år. Uppföljningarna sker i gemensamma rapportmallar senast i samband med delårs- och årsuppföljningen av verksamheten. För att det ska ske en relevant uppföljning krävs att tjänstemannaorganisationen planerar och organiserar genomförandet av den interna kontrollen. Detta sker genom att sätta en tidplan, fördela arbetet och bestämma hur hanteringsmetoden för respektive risk ska genomföras. Uppföljning 1 inriktas mot status för risker och riskhanteringen medan uppföljning 2 inriktas mot resultat av riskhanteringen, eventuellt vidare hanterings- och åtgärdsbehov och nytt riskvärde.

Uppföljning 2 är en årsuppföljning som är resultatenriktad och syftar till att beskriva vilka effekter och iakttagelser som genomförd hantering har medfört. Uppföljningen avser de risker som enligt beslutad riskanalys och riskhanteringsplan 2023 ska följas upp inom ramen för intern kontroll.

I rapporteringen nedan beskrivs följande uppföljning per risk och hanteringsmetod:

- Resultat av riskhantering 2023
- Förbättringsområden, vidare hanterings- och åtgärdsbehov
- Motivering till nytt riskvärde (i förhållande till ursprunglig riskanalys - efter genomförd riskhantering)
- Nytt riskvärde (ingångsvärde i riskanalys 2024)

Risker som bevakas/följs under året

Riskanalys och hanteringsplan 2023 - Risker som bevakas				
	Risk	Beskrivning av risk	Riskvärde (S x K)	Beskrivning och motivering av bevakningsmetod
1	Tillgänglighet	Risk för bristande tillgänglighet vilket inträffar pga. kapacitets- och kompetensbrist vilket kan leda till patientskador, patientlidande och val av annan vårdgivare	9 (3x3)	För en effektiv produktionsplanering och uppföljning av tillgänglighet sker ett fortsatt arbete med tillgänglighet och planering och anpassning av resurser i förhållande till vårdbehov. Uppföljning av sjukhusövergripande handlingsplaner. Kontinuerlig uppföljning i fördjupade månadsuppföljningar, hel- och delårsredovisningsamt extra insatser kommer att planeras efter behov.
Intern kontroll 2023 - Årsuppföljning				
Genomförd riskhantering 2023			Slutligt riskvärde 2023 (efter riskhantering)	
Resultat av riskhantering Risken har bevakats i månatliga rapporter Bevakningen av risken har visat att risken kvarstår inom vissa av våra verksamheter Slutsatsen är att riskbedömningen år kvarstå Resultat för 2023 är i nivå med ursprungligt riskvärde Förbättringsområden, vidare hanterings- och åtgärdsbehov Erfarenheterna från avvikelserna har föranlett fokus på förbättringsområden ifrån arbetet runt vårdplatstillgång, mottagnings- och operationskapacitet. Ytterligare åtgärder innefattar framförallt rekrytering, arbetsmiljöförbättrande åtgärder och omfördelning av icke-patientnära uppgifter till Regionservice.			Fortsatt aktiv riskhantering 2024 Motivering till nytt riskvärde Riskvärde lämnas oförändrat trots dubbla kapacitetspåverkande åtgärder (EU-direktiv: arbetstid samt hyrstopp) Utöver detta kan risken påverkas av: - Fortsatt utvecklingsarbete inom omvårdnaden, processarbete inom respektive mottagningsarbete, arbetsmiljöförbättrande åtgärder och nyrekrytering samt utbildningsprogrammet samt utvecklingen av kompetens och lönemodellen och dess införande. Slutligt riskvärde (S x K) 9 (3x3) Konstant	

Risikanalys och hanteringsplan 2023 - Risker som bevakas

	Risk	Beskrivning av risk	Risikvärde (S x K)	Beskrivning och motivering av bevakningsmetod
2	Digitalisering	Risk för minskad tillgänglighet och patienttillfredsställelse vilket inträffar pga. för långsamt införande och utveckling av e-tjänster vilket kan leda till minskad servicenivå.	4 (2x2)	Uppföljning av plan och antal e-tjänster

Intern kontroll 2023 - Årsuppföljning

Genomförd riskhantering 2023	Slutligt riskvärde 2023 (efter riskhantering)
Resultat av riskhantering Kontinuerligt arbete tillsammans med verksamheterna för att öka antalet tjänster. Antalet tjänster ökar successivt enligt uppföljningen. Mobil självcheckning i stort sett helt infört. Resultat för 2023 är i nivå med ursprungligt riskvärde Förbättringsområden, vidare hanterings- och åtgärdsbehov Arbetet med risken bör fortsätta under 2024 eftersom det är ett av de prioriterade målen. Inga ytterligare åtgärder krävs, verksamheten är väl medveten om behovet av e-tjänster. Fortsatt aktiv riskhantering 2024	Motivering till nytt riskvärde Regionalt projekt kring ärendehanteringstjänster påverkar pga ombyggnad av redan befintliga tjänster men riskvärdet bedöms ändå vara konstant då arbete pågår. Slutligt riskvärde (S x K) 4 (2x2) Konstant

Risikanalys och hanteringsplan 2023 - Risker som bevakas

	Risk	Beskrivning av risk	Riskvärde (S x K)	Beskrivning och motivering av bevakningsmetod
3	Säker hälso- och sjukvård	Risk för att vårdskador inträffar pga. resursbrist vilket kan leda till patientlidande.	9 (3x3)	Följa upp hur många riskanalyser som gjorts i förhållande till hur många förändringar det varit

Intern kontroll 2023 - Årsuppföljning

Genomförd riskhantering 2023	Slutligt riskvärde 2023 (efter riskhantering)
Resultat av riskhantering Risikanalyser har genomförts både på verksamhetsnivå och på förvaltningsnivå inför planerade och mer akuta förändringar under året 2023. Handboken för riskanalys från SKR har uppdaterats och arbete med att uppdatera vårt arbetssätt utifrån den pågår. Negativt resultat för 2023 i förhållande till ursprungligt riskvärde Förbättringsområden, vidare hanterings- och åtgärdsbehov Många av dagens risker, särskilt de mer övergripande, är komplexa till sin karaktär och den modell som vi använder lämpar sig bäst för enkla eller komplicerade problem. Med uppdaterat arbetssätt kan analyserna skärpas. Andra metoder för att bedöma och identifiera risker behöver bli bättre. Ett sätt att identifiera risker är utifrån våra registrerade avvikelser. Genom att höja kvaliteten på verksamheternas orsaksutredningar kan risker identifieras och åtgärdas på rätt nivå. En sådan utbildning i orsaksutredning som riktar sig till verksamheterna skapades inför 2023 och efterfrågan från verksamheterna har varit stor. Fyra utbildningstillfällen har genomförts och utvärdering genom enkät pågår.	Bevakningsmetoden är behäftad med stora osäkerhetsfaktorer då mätbart underlag avseende antal förändringar saknas. Gedigna kvalitetsparametrar och förutsättningar för att enkelt få fram siffror behöver arbetas fram av vårdgivaren på regional nivå så att de blir överensstämmande i hela regionen. Säker hälso- och sjukvård kan inte heller följas utifrån en parameter utan måste följas på många olika sätt. Fortsatt aktiv riskhantering 2024 Motivering till nytt riskvärde Resurstillgång med påverkan på patientsäkerheten påverkas i hög grad såsom den nya EU-lagstiftningen och stopp för inhyrning av vårdpersonal. Som en konsekvens av hyrstoppet dagtid som infördes under hösten har antalet vårdplatser reducerats. Flera allvarliga avvikelser som kan kopplas till resursbristen har registrerats varför riskvärdet höjs. Slutligt riskvärde (S x K) 16 (4x4) Ökad

Risicanalys och hanteringsplan 2023 - Risker som bevakas

	Risk	Beskrivning av risk	Riskvärde (S x K)	Beskrivning och motivering av bevakningsmetod
4	Miljöavvikelser	Risk för att miljöavvikelser inte registreras vilket leder till att åtgärder inte genomförs på grund av brist på kännedom om avvikelserna.	4 (4x1)	Följs upp genom redovisning i ledningens genomgång

Intern kontroll 2023 - Årsuppföljning

Genomförd riskhantering 2023	Slutligt riskvärde 2023 (efter riskhantering)
Resultat av riskhantering Följs kontinuerligt upp på ledningens genomgång. Kontinuerlig dialog med bland annat miljöombud i verksamheter om vikten av att registrera miljöavvikelser. Slutsats att behovet av nytt avvikelssystem är stort. Resultat för 2023 är i nivå med ursprungligt riskvärde Förbättringsområden, vidare hanterings- och åtgärdsbehov Det nya avvikelssystemet kommer troligen leda till ett bättre arbete med avvikelser. Fortsatt aktiv riskhantering 2024	Motivering till nytt riskvärde Riskvärdet bedöms som konstant, kommer troligen att minska efter införandet av nytt avvikelssystem Slutligt riskvärde (S x K) 4 (4x1) Konstant

Risikanalys och hanteringsplan 2023 - Risker som bevakas

	Risk	Beskrivning av risk	Riskvärde (S x K)	Beskrivning och motivering av bevakningsmetod
5	Arbetsmiljön för chefer	Risk för minskat engagemang från medarbetarna på grund av brister i ledarskapet. Detta kan leda till lägre grad av måluppfyllelse, sämre arbetsmiljö samt ökad personalomsättning. Risk för ökad personalomsättning av chefer samt en försämrad arbetsmiljö för medarbetarna och avstannad utveckling.	8 (2x4)	Behov av fortsatt arbete med att kompetensutveckla chefer och teamledare, samt efterlevnad av handlingsplan "Skapa förutsättningar för ett verksamhetsnära ledarskap". Arbete med rätt använd kompetens hos enhetschefer. Uppföljning av nya chefers utveckling. Alla chefer ska ha en individuell kompetensutvecklingsplan. Uppföljning sker i HR dialoger.

Intern kontroll 2023 - Årsuppföljning

Genomförd riskhantering 2023	Slutligt riskvärde 2023 (efter riskhantering)
Resultat av riskhantering Vid uppföljning HR dialog framkom det att chefer önskade vidareutbildning inom vissa områden arbetsmiljö. Dessa utbildningar är verkställda under året ex. riskbedömning och nödvändiga samtal. Arbetet med rätt använd kompetens fortsätter inom förvaltningen. Aktiviteter utifrån handlingsplan "Skapa förutsättningar för ett verksamhetsnära ledarskap" är till viss del genomförda och planerade. Förvaltningen arbetar aktivt med att identifiera potentiella chefskandidater och slussar till chefsprogram framtida chefer, vi ser att 60 % av deltagarna har gått vidare till en chefsposition första året. Resultat för 2023 är i nivå med ursprungligt riskvärde Förbättringsområden, vidare hanterings- och åtgärdsbehov Fortsatt planering av kompetensutvecklingsinstaser för chefer, samt	kommunicera regionens ledarskapsakademi. Fortsatt arbete med rätt använd kompetens för chefer. Fortsatt aktiv riskhantering 2024 Motivering till nytt riskvärde Riskvärdet är konstant Slutligt riskvärde (S x K) 8 (2x4) Konstant

Risikanalys och hanteringsplan 2023 - Risker som bevakas

	Risk	Beskrivning av risk	Riskvärde (S x K)	Beskrivning och motivering av bevakningsmetod
6	Hälsofrämjande, utvecklande arbetsmiljö	Risk för ökad ohälsa/sjuktal på grund av hög arbetsbelastning vilket kan leda till resursbrist.	8 (2x4)	Genomförda kontroller 2021, 2022 visar på avvikelser. Implementering av regionalt projekt "Plan för återgång i arbete" samt införande av KPI:er (<i>Key Performance Indicators</i>) för en fördjupad och bättre analys. Efterlevnad av förvaltningens handlingsplan med aktiviteter som syftar till främjad hälsa och minskad sjukfrånvaro. Införande av hälsosam schemaläggning,

Intern kontroll 2023 - Årsuppföljning

Genomförd riskhantering 2023	Slutligt riskvärde 2023 (efter riskhantering)
Resultat av riskhantering Revidering av befintlig handlingsplan samt uppföljning av aktiviteter som syftar till främjad hälsa och minskad sjukfrånvaro har skett i den omfattning som var planerad under året. Nämnas kan införande av hälsoinspiratörer och fortsatt fördjupande analyser av sjukskrivningstalen. Sjukfrånvaron fram till oktober 2023 visar en minskning av 0,7 procentenheter. Utskottet för arbetsmiljö- och hälsa (förvaltningens partsgemensamma grupp) följer upp handlingsplanen kontinuerligt samt har infört ny aktivitet gällande friskfaktorer. Resultat för 2023 är i nivå med ursprungligt riskvärde Förbättringsområden, vidare hanterings- och åtgärdsbehov Införandet av uppföljningsverktyget People Analytics kommer medföra en förenklad och förbättrad analys av bland annat kort- och långtidsfrånvaro. Fortsatt kompetensutveckling för hur man använder systemet är planerat. Under 2024 kommer arbetet med friskfaktorer intensifieras.	Fortsatt aktiv riskhantering 2024 Motivering till nytt riskvärde Riskvärdet är konstant Slutligt riskvärde (S x K) 8 (2x4) Konstant

Risikanalys och hanteringsplan 2023 - Risker som bevakas

	Risk	Beskrivning av risk	Riskvärde (S x K)	Beskrivning och motivering av bevakningsmetod
7	Förtroende från medborgare	Risk för att förtroendet minskar vilket inträffar pga brister i bemötandet som kan leda till val av annan vårdgivare	4 (2 x2)	Värdegrundsarbete, personcentrerad vård, standardiserade vårdförlopp, brukarsamverkan, patientråd, likvärdig information

Intern kontroll 2023 - Årsuppföljning

Genomförd riskhantering 2023	Slutligt riskvärde 2023 (efter riskhantering)
Resultat av riskhantering Verksamhetsnära patientenkäter har tagits fram under våren 2023 och använts under hösten 2023 i förvaltningen. Resultatet är inte färdigt och är en baslinjemätning som tidigast kan jämföras nästa år. Arbetet med personcentrerat förhållningsätt har fortsatt och många verksamheter är i gång med olika arbete, vilka ska presenteras på chefsdag maj 2024. Patientråd har deltagit i flera olika utvecklingsarbeten i verksamheterna under hösten och utvärdering sker i slutet av året. Fortsatt arbete med att utveckla personcentrering och att involvera patienter i arbetet är fortsatt nödvändigt för att förtroendet ska bibehållas. Resultat för 2023 är i nivå med ursprungligt riskvärde Förbättringsområden, vidare hanterings- och åtgärdsbehov Fortsatt arbete behövs då det krävs uthållighet och förändringar tar tid. Vi behöver involvera patient/närstående i fler processer i vår förvaltning samt fortsätta att mäta patientupplevelser med enkät.	Fortsatt aktiv riskhantering 2024 Motivering till nytt riskvärde Arbetet med att mäta patientnöjdhet är precis påbörjat och för att kunna påbörja ett eventuellt behov av förändring krävs längre uppföljning. Fortsatt brist på vårdmedarbetare gör också att det finns begränsningar att bedriva förändringsarbete. Slutligt riskvärde (S x K) 4 (2x2) Konstant

Risikanalys och hanteringsplan 2023 - Risker som bevakas

	Risk	Beskrivning av risk	Riskvärde (S x K)	Beskrivning och motivering av bevakningsmetod
8	Upphandling och inköp	Risk för att inköp görs utanför gällande avtal pga kompetensbrist kring upphandlingsregler, vilket kan leda till krav på skadestånd	8 (2x4)	Uppföljning sker av befintlig handlingsplan

Intern kontroll 2023 - Årsuppföljning

Genomförd riskhantering 2023	Slutligt riskvärde 2023 (efter riskhantering)
Resultat av riskhantering Handlingsplan för bättre följsamhet till upphandlings-och inköbspolicy har tagits fram vilket medfört att interna rutiner för direktupphandling och inköp tagits fram. Regionala diskussioner och förstudie är gjord avseende inköp över 100 tkr. Utsedd kontaktperson på Enhet verksamhetsnära inköp, Koncernstab inköp och ekonomistyrning. Resultat för 2023 är i nivå med ursprungligt riskvärde Förbättringsområden, vidare hanterings- och åtgärdsbehov Det är önskvärt att Enhet verksamhetsnära inköp, Koncernstab Inköp och ekonomistyrning där professionen inom området finns, utökar sitt uppdrag avseende direktupphandlingar. Fortsatt arbete att underlätta för medarbetare och att göra rätt. Fortsatt aktiv riskhantering 2024	Motivering till nytt riskvärde Riskvärdet är oförändrat då arbeta och regionala diskussioner påbörjats under 2023 men som behöver fortsätta under nästa år. Slutligt riskvärde (S x K) 8 (2x4) Konstant

Risikanalys och hanteringsplan 2023 - Risker som bevakas

	Risk	Beskrivning av risk	Riskvärde (S x K)	Beskrivning och motivering av bevakningsmetod
9	Alla beslut ska vara finansierade.	Risk för fördyrningar vilket inträffar pga. att beslut inte är finansierade vilket leder till ett ökat ekonomiskt underskott.	12 (4x3)	Uppföljning sker löpande under året

Intern kontroll 2023 - Årsuppföljning

Genomförd riskhantering 2023	Slutligt riskvärde 2023 (efter riskhantering)
Resultat av riskhantering Handlingsplan för delmålet utföra uppdrag inom given finansiering är framtagen. Ansvarig för respektive åtgärd är utsedd. Månadsvis uppföljning görs utifrån dashboard med specificerade nyckeltal. Uppföljningsdialoger sker kontinuerligt med respektive verksamhetschef utifrån avvikelser. Resultat för 2023 är i nivå med ursprungligt riskvärde Förbättringsområden, vidare hanterings- och åtgärdsbehov Arbete behöver göras i dialog med serviceförvaltningarna avseende deras kostnadsökningar som inte är beslutade av sjukhuschef, vilket leder till att beslut är ofinansierade. Ny styr-och ansvarsmodell behöver tas fram. Fortsatt aktiv riskhantering 2024	Motivering till nytt riskvärde Riskvärde oförändrat, fortsatt regionala dialoger behövs för att tillsammans minska kostnader och främja arbetet mot att alla beslut ska vara finansierade. Slutligt riskvärde (S x K) 12 (4x3) Konstant

Risikanalys och hanteringsplan 2023 - Risker som bevakas

	Risk	Beskrivning av risk	Riskvärde (S x K)	Beskrivning och motivering av bevakningsmetod
10	Vårdplatser	Risk för överbeläggningar, utlokaliseringar, arbetsmiljöpåverkan och patientsäkerhet	12 (4x3)	Kontinuerligt följa upp utförlig handlingsplan med målet att diponibla vårdplatser är lika med fastställda vårdplatser

Intern kontroll 2023 - Årsuppföljning

Genomförd riskhantering 2023	Slutligt riskvärde 2023 (efter riskhantering)
Resultat av riskhantering Handlingsplan med aktivitetslista för vårdplatser används i arbetet med vårdplatser och uppföljning sker enligt planering. Införandet av Framtidens vårdavdelning fortsätter även i övriga verksamheter med slutenvård och är ett långsiktigt arbete som behöver fortsättas följas upp under 2024. Resultat för 2023 är i nivå med ursprungligt riskvärde Förbättringsområden, vidare hanterings- och åtgärdsbehov Fortsatt arbete med implementering av Framtidens vårdavdelning krävs då det är ett långsiktigt arbete som kräver tid och resurser. Hyrstopp samt 11-timmars dygnsvila har starkt påverkat möjligheten att uppnå fastställda vårdplatser. Vi behöver arbeta för att bemanning sjuksköterskor vill ta fast anställning i vår förvaltning. Risken kommer att kvarstå och behöver följas upp. Fortsatt aktiv riskhantering 2024	Motivering till nytt riskvärde Risken är fortsatt konstant. 11-timmars dygnsvila samt hyrstopp för sjuksköterskor dagtid året ut gör att de fastställda vårdplatserna ej kan öppnas. Slutligt riskvärde (S x K) 12 (4x3) Konstant

Risker som granskas

Riskanalys och hanteringsplan 2023 - Risker som granskas				
	Risk	Beskrivning av risk	Riskvärde (S x K)	Beskrivning och motivering av bevakningsmetod
1	Strategisk kompetensförsörjning	Risk för kompetensbrist/ personalbrist på grund av svårigheter att rekrytera och behålla personal vilket kan leda till sämre kvalitet till högre kostnad.	12 (3x4)	Efterlevnad av framtagna aktivitetslista i kompetensförsörjningsplan där införandet av en kompetensmodell finns med. Öka aktiviteten för att attrahera tex öppet hus, ambassadörer för vårddyrkena. Uppföljning kommer att ske i HR dialog.
Intern kontroll 2023 - Årsuppföljning				
Genomförd riskhantering 2023			Slutligt riskvärde 2023 (efter riskhantering)	
Resultat av riskhantering Tydlig plan för vilka aktiviteter, för att attrahera, som förvaltningen ska medverka vid är framtagna. Införandet av regionens kompetens och tjänstemodell har påbörjats inom förvaltningen. Riskbedömning arbetsmiljö av beslut hyrstopp samt nya regler kring dygnsvila är genomförd, uppföljning planeras i december. Rätt använd kompetens genom framtidens vårdavdelning/mottagning fortsätter.			administrativa arbetsuppgifter för att säkerställa rätt använd kompetens. Åtgärder för att säkerställa att tillräckliga utbildningsplatser finns för bristyrken. Jämlika modeller för resursanvändning i dygnet-runt verksamheter. Möjligheter till attraktiva arbetsvillkor efter 60 års ålder för att stimulera att stanna i tjänst längre.	
Resultat för 2023 är i nivå med ursprungligt riskvärde			Fortsatt aktiv riskhantering 2024	
Förbättringsområden, vidare hanterings- och åtgärdsbehov Fortsätta arbetet med att identifiera arbetsuppgifter som kan flyttas till annan yrkesgrupp för rätt resursanvändning. Tydliggöra behov av kompetens som krävs, för förflyttning av arbetsuppgifter till annan yrkesgrupp. Översyn av			Motivering till nytt riskvärde Riskvärdet är konstant. Faktorer som kan komma att påverka kompetensförsörjningen är regionens beslut om hyrstopp samt nya regler kring dygnsvila. Den ökande lönekonkurrensen mot kommuner och privata aktör är en hög riskfaktor.	
			Slutligt riskvärde (S x K) 12 (3x4) Konstant	

Risker som föranleder åtgärd

Riskanalys och hanteringsplan 2023 - Risker som föranleder åtgärd				
	Risk	Beskrivning av risk	Riskvärde (S x K)	Beskrivning och motivering av bevakningsmetod
1	Ekonomi	Risk för att budget i balans inte kan uppnås på grund av att kostnaderna överstiger budgetramarna vilket kan leda till ett ökat underskott	16 (4x4)	Åtgärdsplan för ekonomi i balans
Intern kontroll 2023 - Årsuppföljning				
Genomförd riskhantering 2023			Slutligt riskvärde 2023 (efter riskhantering)	
Resultat av riskhantering Handlingsplan för Ekonomi i balans är beslutad i Sjukhusstyrelsen 2023-04-21. Åtgärder som tagits fram sträcker sig över hela mandatperioden. Månadsvis uppföljning och dialogmöten sker utifrån budgetavvikelser. Varje verksamhetschef har i uppdrag att arbeta fram en plan för att nå mål som finns i handlingsplanen, varav lyckandegraden varit hög. Flera åtgärder och dialoger kopplade till ekonomi i balans har under året förts vilket förbättrar förutsättningarna inför 2024. Resultat för 2023 är i nivå med ursprungligt riskvärde Förbättringsområden, vidare hanterings- och åtgärdsbehov Fortsatt omställningsarbete för att kunna finansiera dyra lösningar och satsningar som gjorts inom sjukvården behövs.			Motivering till nytt riskvärde Riskvärdet för innevarande år är oförändrat då sjukhuset fortsatt har ett stort underskott. Fortsatt aktiv riskhantering 2024 Slutligt riskvärde (S x K) 16(4x4) Konstant	